

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 17/21
Λουξεμβούργο, 17 Φεβρουαρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση T-259/20
Ryanair DAC κατά Επιτροπής

Είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης η αναστολή καταβολής φόρων την οποία αποφάσισε η Γαλλία για τη στήριξη, στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19, των αεροπορικών εταιριών που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών

Το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων είναι πρόσφορο για την επίτευξη του σκοπού της επανορθώσεως των οικονομικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία Covid-19 και δεν εισάγει δυσμενή διάκριση

Τον Μάρτιο του 2020, η Γαλλία κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρο ενισχύσεως υπό τη μορφή αναστολής καταβολής, κατά την περίοδο μεταξύ Μαρτίου και Δεκεμβρίου 2020, του φόρου πολιτικής αεροπορίας και του φόρου αλληλεγγύης επί των αεροπορικών εισιτηρίων που οφείλονται σε μηνιαία βάση (στο εξής: αναστολή καταβολής φόρων). Η αναστολή καταβολής, της οποίας τυγχάνουν οι αεροπορικές εταιρίες που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών¹, συνίσταται στην αναβολή πληρωμής των ως άνω φόρων μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2021, εν συνεχεία δε στην κατανομή των πληρωμών σε μια περίοδο 24 μηνών, ήτοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022. Το ακριβές ποσό των φόρων καθορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των επιβατών που μεταφέρονται και τον αριθμό των πτήσεων που πραγματοποιούνται από γαλλικά αεροδρόμια.

Με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2020², η Επιτροπή χαρακτήρισε την αναστολή καταβολής των φόρων ως κρατική ενίσχυση³ συμβατή με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ. Δυνάμει της εν λόγω διατάξεως, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα.

Η αεροπορική εταιρία Ryanair άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της ως άνω αποφάσεως, την οποία, εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίπτει με τη σημερινή απόφασή του. **Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, για πρώτη φορά, τη νομιμότητα καθεστώτος ενισχύσεων το οποίο θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19 υπό το πρίσμα του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ⁴.** Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει τη σχέση μεταξύ των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και, αφενός, της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθώς και, αφετέρου, της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

¹ Άδεια εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ 2008, L 293, σ. 3).

² Απόφαση C(2020) 2097 τελικό της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2020, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.56765 (2020/N) – Γαλλία – COVID-19 –Αναστολή καταβολής αεροπορικών φόρων και τελών υπέρ των επιχειρήσεων δημοσίων αεροπορικών μεταφορών.

³ Κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

⁴ Με την απόφασή του της 17ης Φεβρουαρίου 2021, Ryanair κατά Επιτροπής (T-238/20), το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει τη νομιμότητα, υπό το πρίσμα του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ, ενός καθεστώτος ενισχύσεων το οποίο θέσπισε η Σουηδία με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19 στη σουηδική αγορά των αεροπορικών μεταφορών.

Κατά πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο προβαίνει σε έλεγχο της αποφάσεως της Επιτροπής υπό το πρίσμα του άρθρου 18, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ το οποίο, εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας. Δεδομένου ότι, κατά το Γενικό Δικαστήριο, το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ συγκαταλέγεται σε αυτές τις ειδικές διατάξεις, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει αν η αναστολή καταβολής των φόρων μπορούσε να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει της εν λόγω διατάξεως.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει, αφενός, ότι **η πανδημία Covid-19 και τα μέτρα περιορισμού των μεταφορών και περιορισμού της κυκλοφορίας που θέσπισε η Γαλλία προς αντιμετώπισή της συνιστούν, στο σύνολό τους, έκτακτο γεγονός** κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ, **το οποίο προκάλεσε οικονομικές ζημιές στις αεροπορικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη Γαλλία**. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, δεν αμφισβητείται ομοίως ότι ο σκοπός της αναστολής καταβολής των φόρων είναι πράγματι η επανόρθωση των ζημιών αυτών.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, αφετέρου, ότι **η πρόβλεψη αναστολής καταβολής των φόρων μόνον υπέρ των αεροπορικών εταιριών που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών αποτελεί πρόσφορο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της επανορθώσεως των ζημιών που προκλήθηκαν από το εν λόγω έκτακτο γεγονός**. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, βάσει του κανονισμού 1008/2008, η κατοχή άδειας των γαλλικών αρχών σημαίνει, στην πράξη, ότι οι αεροπορικές εταιρίες έχουν την κύρια εγκατάστασή τους στο γαλλικό έδαφος και υπόκεινται στην οικονομική εποπτεία και τον έλεγχο φερεγγυότητας των γαλλικών αρχών. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού προβλέπουν αμοιβαίες υποχρεώσεις μεταξύ των γαλλικών αρχών και των αεροπορικών εταιριών οι οποίες κατέχουν άδεια των εν λόγω αρχών και, επομένως, θεσπίζουν έναν ειδικό και σταθερό δεσμό μεταξύ τους ο οποίος ανταποκρίνεται δεόντως στις προϋποθέσεις του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

Όσον αφορά τη συμφωνία της αναστολής καταβολής των φόρων με την αρχή της αναλογικότητας, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει, περαιτέρω, ότι οι επιλέξιμες για το καθεστώς ενισχύσεων εταιρίες είναι αυτές που πλήττονται περισσότερο από τα μέτρα περιορισμού των μεταφορών και περιορισμού της κυκλοφορίας που θέσπισε η Γαλλία. Αντιθέτως, η επέκταση της εν λόγω αναστολής καταβολής σε μη εγκατεστημένες στη Γαλλία εταιρίες δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη, με την ίδια ακρίβεια και χωρίς κίνδυνο υπεραντιστάθμισης, του σκοπού της επανορθώσεως των οικονομικών ζημιών που υπέστησαν οι αεροπορικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη Γαλλία.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω διαπιστώσεων, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι **ο σκοπός της αναστολής καταβολής των φόρων ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της παρεκκλίσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ και ότι οι όροι για τη χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως δεν βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού**. Επομένως, το εν λόγω καθεστώς δεν συνιστά ούτε διάκριση απαγορευόμενη βάσει του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει την απόφαση της Επιτροπής υπό το πρίσμα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η θεμελιώδης αυτή ελευθερία δεν έχει, αυτή καθεαυτή, εφαρμογή στον τομέα των μεταφορών, ο οποίος διέπεται από ειδικό νομικό καθεστώς που περιλαμβάνει τον κανονισμό 1008/2008. Σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι ακριβώς να καθορίσει, στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Ωστόσο, η Ryanair δεν προέβαλε παράβαση του εν λόγω κανονισμού.

Κατά τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τον λόγο ακυρώσεως κατά τον οποίο η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση της αξίας του πλεονεκτήματος που χορηγήθηκε στις αεροπορικές εταιρίες οι οποίες τυγχάνουν της αναστολής καταβολής των φόρων. Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το ονομαστικό ποσό που αντιστοιχεί στις ζημιές τις οποίες υπέστησαν οι δικαιούχοι της αναστολής καταβολής των φόρων είναι, κατά πάσα πιθανότητα, υψηλότερο από

το συνολικό ονομαστικό ποσό της αναστολής, οπότε είναι σαφές ότι αποκλείεται ο κίνδυνος υπεραντιστάθμισης. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις δεσμεύσεις της Γαλλίας να της παράσχει λεπτομερή μεθοδολογία όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος προτίθεται να προσδιορίσει, εκ των υστέρων και για κάθε δικαιούχο, το ύψος των ζημιών που σχετίζονται με την κρίση που προκάλεσε η πανδημία, γεγονός το οποίο συνιστά επιπλέον εγγύηση για την αποφυγή οιαδήποτε κινδύνου υπεραντιστάθμισης.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει ως αβάσιμο τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται σε προβαλλόμενη παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και διαπιστώνει ότι παρέλκει η εξέταση του βασίμου του λόγου ακυρώσεως ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των διαδικαστικών δικαιωμάτων που απορρέουν από το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποιήσεώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106